

Az uniós jegyzéken szereplő gerinces idegenhonos inváziós fajok humánus kezelése

Myocastor coypus
Nutria

Elterjedés

Hazánkban elterjedése a felhagyott telepek, a szélnek eresztett állatok és a szomszédos országokból terjeszkedő egyedek következménye. Magyarországon több populációja él, elsősorban a Duna és annak mellékágai mentén. Különösen erős állománya van a Szigetközben, Komárom-Esztergom megye Duna menti szakaszain, illetve az Ipoly-völgyben.

Vonatkozó jogszabályok

- 1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról
- 1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről
- 3/2001. (II. 23.) KöM–FVM–NKÖM–BM együttes rendelet az állatkert és az állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályairól
- 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól
- 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról

Kezelési intézkedések

Az adatlapon összefoglalt információk a *Kézikönyv az uniós jegyzéken szereplő gerinces idegenhonos inváziós fajok humánus kezelése* című kiadványból származnak [ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm], melyből további, még részletesebb információk nyerhetők a konkrét kezelési intézkedésekről, eddigi tapasztalatokról. A kézikönyvben leírt kezelési intézkedések végrehajtása előtt ajánlott azok alkalmazásának teljes körű áttekintése, beleértve a hatékonyságot, az állatok jólétére gyakorolt lehetséges hatásokat és mellékhatásokat, valamint a helyi körülmények, a rendelkezésre álló erőforrások és kapacitások figyelembevételét.

A kézikönyv használóit arra kérjük, hogy azokat a kezeléseket alkalmazzák, melyek állatjóléti szempontból a legkedvezőbbek, értelemszerűen a tagállamok saját jogszabályi körülményeit figyelembe véve, anélkül, hogy veszélyeztetnék az intézkedések hatékonyságát. Fontos, hogy az intézkedések a lehető legkisebb mértékű szenvedést okozzák az állatoknak, de figyelembe kell venni egyéb szempontokat is, mint például a költségek, igények, hasznok, a megvalósíthatóság és a közvélemény esetleges vélekedése.

Az állatjóléti hatások értékelése és kategorizálása:

	Általános hatás a jólétre (5 terület) Az intézkedés jólétre gyakorolt hatását értékeli, kivéve az állat tényleges megölését (ha az intézkedés az állat életének kioltásával jár)			Halálozás módja Az állat életének kioltásának módszerének jóléti hatását értékeli (ha az intézkedés az állat életének kioltásával jár)		
Kategória	Nincs hatás (0)	Enyhe – Mérsékelt hatás (1)	Súlyos – Extrém hatás (2)	Azonnali halál (nincs szenvedés) [0]	Nem azonnali halál (enyhe – mérsékelt szenvedés) [1]	Nem azonnali halál (súlyos – extrém szenvedés) [2]

Módszer	Cél	Hatékonyság és költségek	Állatjóléti hatások kategóriái	
			Általános hatás a jólétre	Halálozás módja
Vadászkutyák (nyomkövetés/ugatás)	<i>Gyors kiirtás / Kiirtás / Állomány-szabályozás / Elszigetelés</i>	Széles körben, hatékonyan alkalmazott módszer. Általánosságban nagyon költséghatékony lehet, de mindig meg kell vizsgálni az adott terület/helyzet sajátosságait. Az Amerikai Egyesült Államokban sikerrel alkalmazták őket nutriák felderítésére; a kutyák jeleztek, de sosem vadásztak rájuk.	(0) – (1)	NA
Júdas állatok	<i>A módszer fejlesztés alatt áll</i>	Fejlesztés alatt áll a módszer e fajra vonatkozóan. További részletekre van szükség az intézkedés tényleges felhasználásával, hatékonyságával és költségeivel kapcsolatban.	(1)	NA
Lelövés	<i>Gyors kiirtás / Kiirtás / Állomány-szabályozás / Elszigetelés</i>	A fegyverrel való vadászat széles körben használt eszköz a vadgazdálkodási ágazatban. Szelektív, nagy távolságból ejthetőek el az emlősök, a fegyvereknek pedig széles választéka áll rendelkezésre. További részletekre van szükség a hatékonyság és a költségek tekintetében.	(0) – (2)	[0] – [2]
Rugós csapdák	<i>A módszer elérhető, de még nem használták a fajra</i>	Különböző típusú testszorító csapdák használhatóak. Leggyakrabban a Conibear® no. 220-2 csapdát használják, ritkábban a 160-2 és 330-2 típusokat. További részletekre van szükség az intézkedés tényleges hatékonyságával és költségeivel kapcsolatban, de általánosságban elmondható, hogy a testszorító csapdák rendkívül hatékonyak.	(1) – (2)	NA
Ketreccsapdák	<i>Gyors kiirtás / Kiirtás / Állomány-szabályozás / Elszigetelés</i>	Széles körben alkalmazott módszer. A ketreccsapdák használata rendkívül hasznos, sikeresen fogja meg az egyedeket és költséghatékony is, ugyanakkor nem egyértelmű, hogy valóban teljes mértékben alkalmas-e az adott állomány szabályozására.	(0)	[0] – [2]

Módszerek az elpusztításra/eltávolításra a megfogást követően

Módszer	Állatjóléti hatások kategóriái	
	Általános hatás a jólétre	Halálozás módja
Eutanázia injekcióval	(0) – (1)	[0] – [1]
Fogságban tartás	(1)	NA
Lelövés	(1)	[0]
Sebészeti sterilizálás	(1)	NA

Dátum: 2022.09.06.

Forrás

A kézikönyv az Európai Bizottság idegenhonos inváziós fajokat bemutató oldalán érhető el: ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm

Fotó forrása: *Myocastor coypus* Nutria © Stanze CC BY-SA 2.0

Felelősségi nyilatkozat: Ez a kérdőív a 07.027746/2019/812504/SER/ENV.D.2. számú szerződés keretében készült („Az idegenhonos inváziós fajok humánus kezelésére vonatkozó legjobb gyakorlatok meghatározása, értékelése, megosztása és terjesztése”). A bemutatott információk és vélemények nem feltétlenül minden részletre kiterjedőek és nem feltétlenül tükrözik az Európai Bizottság, az IUCN, az APHA, az Eurogroup for Animals, az EAZA, a Newcastle University vagy az EAR hivatalos véleményét. A Bizottság nem garantálja a jelen dokumentumban szereplő adatok hitelességét. Sem a Bizottság, sem az IUCN, vagy az ő nevükben eljáró személyek, beleértve a dokumentumok szerzőit és az abban résztvevőket, nem vonható felelősségre az abban foglalt információk felhasználásáért. A sokszorosítása forrás megjelölésével engedélyezett.

Visszajelzés: Várjuk azokat a megjegyzéseket, amelyek elősegíthetik a dokumentum fejlesztését. Kérjük, észrevételeit e-mailben küldje el az ENV-IAS@ec.europa.eu e-mail címre.